

[Indenrigsministeren.]

tallet viser, at der kommer ikke færre militærnægtere. Jeg kan i hvert fald for mit vedkommende sige, at så længe det er mig, der har administrationen af det område, bliver der ikke ringere vilkår for militærnægterne, så af den grund behøver man ikke at lave nogen lov om.

En af ordførerne spurgte, om ministeren nu også har lovhjemmel til at gøre dette. Jeg tror nok, det var hr. Svend Haugaard, der var inde på spørgsmålet. Herom vil jeg gerne sige, at i § 1 i loven om civil værnepligt står der:

„De nærmere bestemmelser vedrørende ordningen af sådant statsarbejde — hvis udbytte tilfalder staten“ — det drejer sig om lejrene — „træffes af indenrigsministeren, der ligeledes er berettiget til at bestemme, at de pågældende — ud over det egentlige statsarbejde — skal deltage i undervisning og oplæring efter nærmere af ministeren fastsatte regler.“

Det er det, man administrerer efter, det er det, den tidligere indenrigsminister har administreret efter, og jeg mener, at der i og for sig er klar lovhjemmel, men det vil jeg også meget gerne snakke om i et udvalg. Jeg synes ikke, man ligefrem skal ødelægge noget godt ved at få en diskussion om en lovhjemmel.

Poul Nielson: Jeg vil gerne først til hr. Kristen Østergaards bemærkninger om, at vi aldrig burde have indført adgangen til at blive militærnægter med henvisning til sin politiske overbevisning, sige, at det opfatter vi som en frihedsrettighed i det moderne samfund, vi har, som vi ønsker at opretholde. Man kan også tilføje den betragtning, at det vel heller ikke nytter særlig meget at tvinge folk med en — hvad skal man sige — for militærets formål destruktiv holdning ind i militæret, sådan som situationen ligger. Denne adgang mener jeg altså vi skal opretholde.

Dernæst vil jeg gerne med hensyn til spørgsmålet om fritagelse med henvisning til en religiøs overbevisning sige, at det jo gælder for alle former for trossamfunds udøvelse af deres virksomhed, at den skal finde sted inden for rammerne af det, der er landets love. Det må være hovedudgangs-

punktet også i denne sag, og jeg deler fuldt ud ministerens opfattelse af, at en fuldstændig fritagelse kunne indebære en risiko for, at også andre trossamfund, måske ikke bare på dette men også på andre områder, opfatter dette som en helt ny holdning til problemet som sådant.

Herefter vil jeg vende mig til spørgsmålet om, hvorvidt vi her i debatten har generaliseret groft over for militærnægterne som sådan ud fra det, der sker i lejrene. Det vil jeg ikke acceptere skulle være tilfældet. De væsentligste ting, jeg henviste til i forbindelse med min omtale af socialdemokratiets holdning til forslaget, var, at forhandlingerne om en ny forsvarsordning, som vi står over for, gør ændringer på nuværende tidspunkt helt uaktuelle, og at forslaget af den grund alene sådan set er malplaceret. Den anden hovedbegrundelse, som jeg byggede min overbevisning på, var, at vi faktisk mener fra socialdemokratiets side, at der er balance i denne problematik på nuværende tidspunkt, sådan som den administreres. Når jeg kommenterede disse selvfølgelig forholdsvis få nægteres adfærd, vil jeg blot fastslå, at det mener jeg absolut situationen lægger op til. Jeg vil fastholde, at de, der laver den uro, ud fra en solidaritetsfølelse over for dem, de deler meninger med, burde være klar over det ansvar, man påtager sig også på sine meningsfællers vegne. Jeg er i hvert fald ikke ældre, end at ting som ungdomsoprørske tankegange, spørgsmål om solidaritet, hvad man laver med aktioner osv., indebærer et ansvar, som ligger ud over det helt snævre; og der mener jeg faktisk, at en sådan pseudorevolutionær, kortsynet og temmelig stupid adfærd virkelig er noget, som alle har ret til at kritisere.

Til slut vil jeg sige, at der givetvis er tale om, at det er en gruppe med vanskeligheder, som er tilbage i nægterlejrene, men jeg finder det faktisk temmelig uoverskueligt, hvis vi giver grønt lys for at undtage nogle, fordi de er vanskelige. Muligvis skulle vi se meget mere behandlingspræget på de grupper, men det kan ikke berettige til, at vi pludselig skulle åbne fuldstændig for sluserne. Hr. Frandsen henviser til, at han selv har prøvet at være i nægterlejr, men ud fra en helhedsbetragtning mener jeg at kunne forvente, at hr. Frandsen vil give os ret i, at reg-